

СЕНАТОР БОРА АТАКУЄ КЛЕМАНСА

БОПСЕ, Айдаго, 11. серпня. — Вилем Бора з Айдаго, голова Сенатового Комітету для заграничних справ, виготовив стейтмент, в якому критикує отвертий лист Клеманса до президента Кудлиджа.

Бора каже, що лист Клеманса впроваджує світ в блуд, бо з него виходить, що Америка підмовлює Францію. Лист Клеманса неправдивий що до цього, що Америка зволіла з вступом до війни та що вона заклочила сепаратний мир з Німеччиною. Ті твердження треба вважати за абсурд. Франція хоче, щоб Америка сценаріювала доги. Чи Америка має їх лардувати на те, щоб Франція зброяла і поневолювала народи в Європі, щоб продовжувала далі свою імперіалістичну політику?

ВАШИНГТОН БУДЕ ВІДПОВІДАТИ.

ВАШИНГТОН, 11. серпня. — Секретар Стейт Келого виступає до през. Кудлиджа і дає йому повинний образ теперішніх міжнародних відносин. По тім виступає депар. стейтмент, в якому висвітлює свої відносини до других держав та викаже, як Америка є лихварем, за якого її хочуть брати. Секретар Стейт Келого виступає 15. серпня бесіду в Плейсбург, в якій обговорить ті всі справи.

КУДІДЖ ВИЗНАЧУЄ БУДЖЕТ І СКОРОЧУЄ ВИДАТКИ.

ПОД СМІТС, Н. Я., 11. серпня. — Згідно зі своєю економічною програмою през. Кудідж обтяв видатки на \$100,000,000. Буджет на фінансальний 1928 рік буде вносити по чернечинню \$3,270,000,000.

В бюджеті остала мала надвишка в сумі \$55,000,000. Надвишка та буде ужалта на запомоги по потерпілих в епанській війні. Треба надіятися рівнож, що зьогорічні податки будуть рівнож в дечім зменшені, але небагато.

Не подають, які видатки чернечино, але зазначають, що ті чернечина не відносяться до видатків на авіацію. Найбільші видатки поїрає армія і флота.

ДЕРЖАЛА ДИТИНУ НА ЛАНЦОХУ ЯК ПСА.

НЮ ЙОРК, 11. серпня. — Повідомляв судий поліцію, що Людвіг Розетті привязує щодня свого осьмилітнього сина Сальваторе Розетті на ланци на ярді і держить його так від ран до вечера.

Детективи прийшли і застали хлопця привязаного. Відвезли його, а хлопця кудись утік. Шукали за ним і не знайшли. Запитана матір про те, чому привязує дитину, відповіла, що не може дати собі з ним ради, бо він злий хлопчисько і вічно вітає з жато. Детективи матери не увірили, а справою зайнялося Товариство Охорони Дітей. Наразі шукать за хлопцем.

ІНДУСТРИЯ В АМЕРИЦІ ЗРОСТАЄ.

ВАШИНГТОН, 11. серпня. — Федерал Різерв Бюро подає, що продукція осягнула цього року небувалий досі рекорд. Перед вале автомобілева продукція.

БАТЛЕР КРИТИКУЄ МОВУ ЕПІСКОПА ЛЕОНАРДА.

НЮ ЙОРК, Н. Я., 10. серпня. — Президент коломбієського університету Н. М. Батлер скритикував мову єпископа методистів Леонарда, в якій він підніс, що американський президентом не може бути людина, що шлувала папський престол. Батлер назвав ту мову незрівноваженою, нехристиянською і неамериканською. Батлер дуже дивувався тому, як того рода люди, як Леонард, можуть проповідувати Христову науку толеранції і любови ближнього. Ціла бесіда Леонарда противиться, на думку Батлера, принципам Христової науки і правдивого американізму, який узнає повну свободу віри і повний розділ церкви від держави. Мова Леонарда є атаком на все, що є найдорожше кождому християнському серцю і американському. Не можна пгродити американської конституції з актом Волстела, бо 18 поправа нарушує конституцію. Треба старатися в як найкоротшій часі направити дихо та усунути поправку.

СОВБЕВ РОЗДУЧИВ МАТРІ ВІД ДІТЕЙ.

НЮ ЙОРК, Н. Я., 10. серпня. — Двері собою на Лексингтон Емані замкнули так шкоро, що діти вайшли, а мати залишилася на пероні. Наробила з перелучу великого крику. На слухуючі стації задержався собєв, а служба забрала заплаканих дітей та привела до заплаканої матери, яка вже успіла надіхати радуючим собою.

ЧОГО ВІВІЗТЬ ЗА АМЕРИКУ НАЙБІЛЬШЕ.

ВАШИНГТОН, 10. серпня. — З статистичного департаменту торгови виходить, що Америка вивозить до других крає найбільше гуми до жування. За останній рік вивезено тої гуми в ріжних формах на \$4,536,010. Міняшого року вивезено гуми на \$3,516,000, а в 1913 році на \$1,469,000. Америкаська гума до жування запланувала отже на цілий світ і не має під тим оглядом конкурентів.

МОДЕРНІ ВІКІНИ В АМЕРИЦІ.

БОСТОН, 10. серпня. — До бостонської пристани причаляло 4 кораблі, побудовані на лодово того, який перелив Атлантик Лейв Еріксон томо 900 вт ввал. Кораблі будуть курувати між Берген в Норвегії а Фінлядефію.

ПЕРЕДАЧА ДЕРЖАВНИХ ЗЕМЕЛЬ МІСЦЕВОГО ЗНАЧІННЯ СЕЛЯНСТВУ.

НКЗ-ем передав на затвердження Раднаркомю проект передачі на Правобережжі (найбільше аграрно перенаселеній частині України) в користування селянства Державні місцеві значиння. Проект торкається лише земель, що до цього часу шліковито здавалися в аренду селянству.

Державним, що перебуває в користуванні радгоспів, шкільних установ і т. і. на Правобережжі, коли вони використовують його цілком, залишається в їх розпорядженні. Колив жі в установи здають частину своєї землі в аренду селянству і колив частина не перебільшує 20%, загальною, то ці землі теж передаються, але при умові, що в майбутньому році вся площа використовуватиметься цілком установою. В тому разі, коли це не з'являється в аренду, перебільшує 20%, то вона цілком вилучається з загальної площі і передається селянству.

Що торкається решти частини України, то землі місцевого значиння, що здаються в аренду на користування селянню, повинні зарохуватися до округного фонду внутрішнього розселення. Ці землі мусять бути використані протягом 1926—27 року для задоволення місцевого безземельного та малоземельного селянства.

Що торкається решти частини України, то землі місцевого значиння, що здаються в аренду на користування селянню, повинні зарохуватися до округного фонду внутрішнього розселення. Ці землі мусять бути використані протягом 1926—27 року для задоволення місцевого безземельного та малоземельного селянства.

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНСТИТУТУ КНИГОЗНАВСТВА.

Наркомсвіт затвердив положення про український науково-дослідний інститут книгознавства. Інститут підготує ятиме та видаватиме праці з теорії та історії книгознавства й його окремих галузей. Об'єднує колив всю науково-дослідну та бібліотечну роботу на Україні, інститут буде погоджувати лінійні всіх книгознавчих організацій України. Для популяризації книгознавства інституту внадеється право організувати курси, виставки, прилодні засідання і т. инше.

На чолі інституту стоїтиме директор, що його має призначити Наркомсвіт. Крім того при інституті істнуватиме наукова рада, до якої будуть входить керівники секцій, наукові співробітники і аспіранти. Для постійної інформації про книгознавчу роботу в інших країнах інститут матиме своїх закордонних кореспондентів.

ЗІД ІНСПЕКТОРІВ ЛІТЕРАТУРИ.

В жовтні цього року Наркомосвіт шлікає другий всеукраїнський Зід інспекторів у справах літератури і видавництва. Зід обговорюватиме такі справи: завдання Головати та першквних його органів, стан праці на місяць, робота Головати в галузі вивчення та оцінки літератури й діяльності видавництва УСРР, праця Головати й статистики, преси УСРР й інше. Зід обговорить справу про зв'язок УСРР з закордоном, галузі друкованого слова.

НОВА ФІЛІЯ АРЕШТОВАНА У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Польська поліція, який мабу набридли вічні тік самі процесі за комунізм, винайшла нову підставу до масового арештування українців.

Вона відкрила «підпункт» організації «в користь Німеччини, якої центром мабув бути Перемішля, а сіти її мабув бути розкинені по цілій Польщі. Чаюам цієї організації мусять бути переважно студенти університету, підстаршини війська польського й взагалі круги української інтелігенції.

У зв'язку з цією аферою переведено вночі 21. м. м. у Львові, Станіславові, Перемішлі і інших містах Східної України ревізії в домах Українців і масово їх поарештовано. В самих Перемішлях заарештовано около 50 українців. Цим разом не оминено також студентів-Українців в Кракові, бо й там переведено масові ревізії й арешти. Імен арештованих поліція не подає до відома тому, що ревізії й арешти тривають далі.

Цей новий, в більших розмірах наскок поліції викликає серед України занепокоєння й переполох і то тім більше, що польська преса розуміює цю аферу до небувалих розмірів і шаюкує польське міщанство на Україні.

Дні 14. м. м. арештовано у Володимирі Волинський, Дору Шарко як делегата МОПР-у (Міжнародна Організація Полюмо політичних в'язнів), а з нею ще чотирох Українців. Всіх їх замкнуло в арештах в Луцьку.

НЕМА АМНЕСТІЇ.

Помилю цього, що справа амністії для політичних в'язнів в Польщі стала до цієї міри певучою, що в Варшаві постав міжпартійний комітет для боротьби за повну амністію, який знайшов відгук у цілій Польщі в численних зборах, протестах і резолюціях; помилю цього, що долею політичних в'язнів зайнятеся суцільно Міжнародна Організація Допомоги Політичним в'язням; що у Франції постав окремий комітет для боротьби за амністію в Польщі і видав у цій справі відозву до культурного світу; помилю цього, що самі тепершні керівники Польщі признавали koniecznosc амністії і її общювали, — амністії нема.

Прем'єр міністр Бартезь в своїйму екслюзе з 19. м. м. спровів в цій справі на жакі становичі урядю. «Уряд жакі злякливо дивити справу політичних в'язнів і поповненних перед першим квітнем 1923 р. через великадуальну амністію в границях правних».

В практиці буде це означати тільки, що ніщо.

ВЕЛИКЕ СКРИПЛЕННЯ НІМЕЧЧИН.

Засоби зюлата і деув німечького райсбанку зросли в останнім часі о 175 мільонів марок і дішли до суми 1817 мільонів. Покриття банків зюлатом дішло до 61.20 проц.

РОЗГЛЯД СКАРГ СЕЛЯН ТА РОБІТНИКІВ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

До центральных установ звертається з ріжними скаргами багато селян і робітників. Щоб прискорити розгляд цих скарг і полегшити селянам-холодам змогу швидше виконати доручення від громад, Раднарком зобов'язав Наркомзем, справ, Наркомосвіт, Наркомсуд, Наркомвнусправ та Наркомфін виділити відповідальних осіб, що зможуть безпосередньо розглядати ці скарги. На їх буде покладено обов'язок приймати селян та робітників. Відповідь по сій справі треба видавати не пізній як протягом одного дня.

В разі, коли потрібно зроби ти розслідування по скаргах, його не можна доручати установі одної особи, що на її вчинки подає скаргу. Це мусять робити вищій орган, або ревізійна кодісія.

Раднарком запропонував місцевим органам влади широко оповістити селянський та робітничий людський про що постанову. Перед тим, як звертатися до центральных установ, треба повести справу через місцеві органи, бо інакше при розгляді справи в центрі може утворитися тяганина.

ДИВНА ПОДІЯ.

В селі Скотників, пов. львівського, сталося таке диво: Супружжя Ян і Розалія Покорські не мали щастя до дітей. Мали їх шестеро, але всі вони помирали в віці 4—8 літ. Врешті в р. 1919 уродилась їм дочечка. Одиначку берегли як ока в голові, зі страхом гадляли на неї, бо боялись, щоб і ця дитина їм не умерла. Але оної мала дівчинка нагло заохорувала по тіжневній умерла. В день погребу зійшлися сусіди і священник. При риданню матери і батька стали гробарі привинати віки гробу. В тім дитинка в труні розлучило зачала кричати і гримати в віку труни. Всі, що були в хаті, вштовкали. Серед метушли священник власними руками отворив труну і побачив живу дитинку з переляканими очима, бо не знала, що діється з нею. В тій хвилі прибігла її мама Розалія, а побачивши свою дитину живою, поступила крок наперед і впаде мертва на землю. Люди кинулись її ратувати, але все було надармо. Мамине серце не видержало і трісло. Щож сталося з дівчинкою? Лікари ствердили, що вона не була умерла, але попала в глибокий сон (летаргі), з якого пробудилася саме в хвилі похорону. Але проков її не дуги були такі самі, як і інших 6 дітей, які померли. Отже можливе є, що й вони померли повільно (в летаргії) і їх живиче поховано. Ця дивна подія пробрала велике вражіння на селян.

ГЕН. ВРАНГЕЛЬ МАЄ ДОСІТЬ.

З Беюграду (столиця Югославії) повідомляють, що генерал Врангель розваж свей організації. Він задумує виїхати до Белгії, де доживатиме спокійно свого віку.

ФІЛІЯ НОВИХ АРЕШТІВ В ПОЛЬЩІ

ВАРШАВА, 10. серпня. — Сечас по січничному процесу проца української мовби, яку обвинувано в приналежності до Чубівської революційної організації, розпочалась друга хвилля: Нараз тепер передоваться нові масові арешти. Українські часоспис виходять з блими пятами. Цензура не добує ніякого толку критики.

Всі і надумати покочати головою з боку правих. В той спіб хочуть вони застримати правительство на планованому нового курсу, який має би принести деякі полехи далі так званих національних меншостей.

В ЛУЦЬКУ ПОТРОЛИЛИ ПОЛЬСЬКІ ЖОВНІРИ.

БЕРЛІН, 11. серпня. — З Луцька на Воїни доносять, що там потролили 120 жовніврів з польського полку, що там стоїть залогом.

ЧИЧЕРІН ВИБИРАЄТЬСЯ ДО ПАРИЖА.

ПАРИЖ, 11. серпня. — На протязі того місяця надіються тут прибути Чичерина, совітського міністра заграничних справ. Офіційно повідомляють, що Чичерін вїде на лічення, але знають привязують до цієї подорожі далеко більше значиння, бо та подорож припадає на такий мент, в яким відбуваються важкі перемени среди совітів і других держав.

ВІДКИНУЛИ ЕПІСКОПСЬКУ ПРОПОЗИЦІЮ.

ЛОНДОН, 11. серпня. — Сталося це, чого ніхто не надіється, навіть самі провідники майнерів. При загальнім голосуванню майнерів 367,650 голосів завилосло против прийняття пропозиції єпископів в справі загрози штрафу. За пропозицією голосувало 333,036 майнерів.

Екузевита відна майнерської федерації скликую тепер наради, а далі робити.

ІТАЛІЙСЬКО-ЕСПАНСЬКИЙ ДОГОВІР НЕ ТОРКАЄ АМЕРИКИ.

РИМ, 11. серпня. — Представник уряду заявив, що заключений між Італією а Еспанією договір шліком не зачіпає інтересів Америки, ні Північної ні Латинської. Коли ходить о Злучені Держави, то їх інтерес не є тронутий навіть на Середземнім морю ні в Марокко чи Тангері. Права Америки, загарантовані її Альбірським пактом, остають ненарушеними.

Колі Італія буде разом спільно з Еспанією вступати на територію Латинської Америки, то це зовсім природно, бо обі держави заключили приязний договір.

ПЛУТ НА НАРАДІ АЕРОПІЛАНІВ.

СТОКГОЛЬМ, Швеція, 11. серпня. — Чотирох міністрів виїхало аеропланом на міністерський нараду з королем в Еланд над Балтійським морем.

ЕСПАНЦІ ЗДОБУЛИ СВЯТЕ МІСТО.

МАДРИД, 11. серпня. — Генерал Прімо де Рівера одержав відомість, що тубольські мароканські жовніврів здобули святе місто Касаб.

НІМЕЦЬКИЙ УРЯД СВЯТКУЄ КОНСТИТУЦІЮ РЕСПУБЛІКИ РАЗОМ З ГІДЕНБУРГОМ.

БЕРЛІН, 11. серпня. — Канцлер Марк сказав з нагоди свята конституції, що це добра воряжба для будучини Німеччини, коли всі партії, німо терть і політичних ріжниць, ставляться за поважанням до Ваймарської конституції. Коли канцлер згадав за улюблену німечку вітчину, об'єднану в республіці, всі присутні видали ояккі радости. Президент Гіденбург переваж свей вакації і прибув до Берліна на урочисте засідання парламенту, щоб тім кроком задокументувати свою зюльняність до конституції. «Юго поступок ставив великий контраст до прем'єрив Баварії і Турингії, які впрямую заявляли, що не вбювають участі в подібних маніфестаціях».

Президент Гіденбург дав ще з нагоди свята конституції великий обід, на який запрошено визначних урядовців і діяльностей.

ГРІД І БУРА ПО ВСІЙ ІТАЛІ.

РИМ, 10. серпня. — Зі всіх італійських міст доносять, що там впає підчас бурі град, величини курчачих зьєт та нароби в городах і полях величезної шюди.

ХОЧУТЬ ВИКУПИТИ МАРИНИ.

БЕРЛІН, 10. серпня. — Німці хочуть допомогти Франції в її змаганнях уздоровити свою валюту в той спіб, що хочуть закупити великі майни в області Саари. Ту справу обговорював Бенямін Стронг, говернюр Нюйорського Федерал Різерв Банк з д-ром Шахтом, президентом німечького Райсбанку. Така трансакція не противиться, на їх думку, постановам верзальського договору.

ПОЛЬЩА СПІЛЧУЄ ДОВІРИ.

ВАРШАВА, 10. серпня. — Міністерство фінансів заявило, що сплатить довг в сумі десть мільонів доларів, які належаться Федерал Різерв Банком в Нью Йорку, а які поживила Польща в своїм часі на ратуванні своєї валюти.

АМЕРИКАНЦІ ІДУТЬ НА ЗУСТРІЧ ФРАНЦІ.

ЛОНДОН, 10. серпня. — Бувший говернюр стейтю Огайо, Джеймс Каск, який був демократичним кандидатом на президента в 1920 році, впава з сьей промови, яку виводився на кораблі «Акадгамі», щоб Америка звинила своє поступування в справі стигманні європейських довгів. Особливо, щоб осернувати угоду на тільки положення Франції.

Воспользуйтесь в маю годі! Воспользуйтесь в маю годі! ТЕПЕР БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ ПРИЙМАЄСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВСТУПАЙТЕ СЕЙЧАС ВСТУПАЙТЕ СЕЙЧАС

„СВОБОДА“ (LIBERTY)
 FOUNDED 1893
 Largest newspaper published daily except Sunday and holidays at 60 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 Edited by Editorial Committee.

Printed at Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.
 Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		ПЕРИОДАТИ	
Three cents a copy.		Подписка вперед три місяці.	
One year	\$ 7.00	На рік	\$ 7.00
Six months	\$ 3.75	На шість місяців	\$ 3.75
Three months	\$ 2.00	На три місяці	\$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Європі і в Загребі:	
One year	\$10.00	На рік	\$10.00
Six months	\$ 5.00	На шість місяців	\$ 5.00
Three months	\$ 2.75	На три місяці	\$ 2.75

За кождо зміну адреси платиться 10 центів.
 За оголошення редакція не відповідає.
 Телефон „Свободи“: 498 Montross стр. Тек. У. Н. Союз: 1838 Montgomery.
 В Канаді редакція видає також листівку на т. зв. Foreign Money Order.
 Адреса: „СВОБОДА“, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКИЙ ПАНТЕОН

ВОЛОДИМИР САМІЛЕНКО

Сьогодні 12. серпня, рік минул, як у Борніці під Київом помер український поет-сатирик В. Саміленко. Перебування на іміграції, яке тривало від 1919 до весни 1925 року, остаточно підточило здоров'я небажачки. Емігрував поет з своєї рідної землі під натиском московських червоних орд. Перебуваючи на іміграції, він переживав страшно-матеріальну нужду, але кривився цілком п'ять років, щоби не вертати під чужинське окупацію. Лише тоді, як побачив, що вже сили його зовсім покидають, коли відчув, що вже не довго йому залишилося жити, притягнув його туди до дому, щоби хоч вмерти на рідній землі.

В цій сатири в протидіюність продажному публіцистові, що кричить і гадає на всіх без пуття й чести, Саміленко виводить другий тип патріота, що говорить „моя хата з краю — нічого не знаю“, та ухильється від всякої громадської, народної роботи. Таким патріотом він викладає в уста такі саркастичні слова:
 Слава-ж нам! бо колиб дух пагор,
 Не стерпівши свого лиха,
 То по йому хоч за дав примірники з нас
 Дочкають нового століття.
 Слава нам! хочби вмерла Україна,
 — Не сід було легко шукати,
 А щоб краще навик ті сліди
 Зберігались,
 Буде зроблено з нас препари.

Не довго він прожив серед своїх людей, серед рідної природи, бо уже в серпні місяці його покховали в сирчу, червононі кандайнами скуту, рідну землю. На могилі його поставили селізне високій безбарвній хрест, що всім проізожачим до Києва, чи з Києва, вказує, де похований той, що гострою сатирою, мов заманим багатом карав громадські пороки нашого суспільства.

Ті патріоти, що не виявляють активності в громадській праці, не беруть активної участі в народній боротьбі, засудують лише на те, щоби з них зробити препарати, засушити їх і показувати наступним поколінням, як давні повторю хривства того часу, коли нарі борюва за своє відродження, а пізніше за визволення. Зnamenita сатирична його поема „Герострат“ вимагає цілком окремого присвячення й більше місяця, а тому іншим разом спінемося на ній докладніше.

Його „Горе поета“ стало класичним прикладом, як швидко лає прощ своїх визначних людей, як мовт евангеліє безогри топчуть ногами найдорожчі перли, витвір духа своїх геніїв.

О ні, то що скарають муки люте,
 Що зможе в нас такай тебе забуті!

Поет сізано росповідає своє горе, коли він побачив, як:

І гдикий, поганий крамар
 (Чи бува шо в світї гірше?)
 Загорнув мені ту свінку
 У моті чудові вірші.

Пішов поет хупити лойову свінку, а там загорнули її в його вірші. Загорнули її в те слово, в той Божий дар, що поет вклав в нього, щоби дати своєму народови подарунок — чудову перлину.

Наядрожчю перлиною для поета:
 Єсть вона — сізоза святая,
 За нещасний люд проліта.

Роскудочивши волосся,
 Не одну писав я нічку...
 І в чудовою поему
 Лойову агорнули свінку!

Не всі люди можуть мати ту перлину, бо:
 Тільки той її знаходить,
 Хто чутким родивсь до гоя.

Скільки в таких крамарів, що зневажають працю великих людей, що не тільки загортають в неї „лойову свінку“, але й калом обкидають пам'яті великих провідників національного духа. Вони стоять далеко нижче навіть від того крамара, якого тут називає Саміленко.

Хто має серце, хто має поетичний й любов до свого народа, до свого найменшого, найнещасливішого брата, той лише зможе посідати ту перлину. А перлину ту:
 Одірбать її не може
 Ніка злоба несита.

Другою його сатиричною річчю треба назвати „Ідеальний публіцист“. Не станемо сплиняти над характеристикою цієї сатири, бо даємо її в цьому числі газети його. Уже читач сам розбереться, про тий якого то публіциста йде мова. І напевно легко знайде в ньому образ публіциста, якого маємо й тут в Америці.

Той, хто став до боротьби за свій народ, той, хто пішов служити нею а не силіям „мира сего“, не раба добує ту перлину, продишши сізозу за народ свій, та стерпівши всія народські, помішанська, проклони й образи. Але всеж ніколи той перлини не відбере від борця народного.

В сатири „На печі“ Саміленко гомить тих патріотів, що все своє життя пролежують на печі, та мріють, як:

У своїй поезії „Юдскість“ поет запитує:
 Але неже нема ні іскорки чеської?
 Неже крім пшнних фраз та
 [Порівняв дрібних
 Нічого вже нема в найвищій
 [Істоті?
 Найвищою істотою поет називає людину. Але нічого людяного в ній він не бачить, бо:
 ...ставши мудрим, ми кинули
 Найкращою душі людської об'єкт.
 Чемає серця в нас.
 Навіть генія свого не можуть люди без серця розуміти:
 А геній — нашо він, для рою
 [комаши?
 Таке з розпукою говорять поет.
 А даї:
 Я вірю в краший час, але душа
 [болить,
 Хотілось би тепер, у що славетну добу,
 Душею підвестись, зрідити хоч
 [на мить,
 Як не людей знати, то хоч
 [людську подобу.

Молодечий Союз в Пасейку протягає свої рученята і просить Славних Союзівш до допомоги для малих робітничих дітей.“

Не обиніте ні, пане др. Назарук своїх рук з того брудя, який ви обкидали наших найвизначніших людей. Будете мусіли дуже добро благути український народ, щоб допустив вас це раз до якоїнебудь роботи. І сумніваюся, чи вас допустять, бо ви тільки вієте нападаті, і руйнувати, а не будувати.

До голосу гр. Припхан нема що додати. Та прсцьба повинна зрушити свій стан. Повинні полити жертви, які приймає адміністрація нашого часопису і відісла їх в призначення на ту шль місця.
 Пасейський текстильний страйк не є справою місцевою, не торкає тільки пасейських робітників. Цей страйк запінає інтерес цілого робітництва. Тому загал робітництва повинен його підтримати. Повинні полити його й українські робітники ще й з того боку, що через него терплять українські робітники в Пасейку. Повинні полити цей страйк і члени У. Н. Союзу, бо страйкуючі в Пасейку українські робітники, це головні члени Союзу.

ПОДЯКА

Я низше підписана складало сердечну подяку Українському Народному Союзі, а також урядникам цієї організації, за визначені мені тисячу доларів помертвоті запомоги по моім муці Антоні, котрий був убитий в майнах.
 Я бажав сьому Батькові, що добре дбає за свої діти, щоби він ріс в сіду, в число членів, своїх дітн, та в меток, який він уживає так добре на їх ратунок.
 Складаю теж подяку урядникам і членам відділу 78. в Майнерсвилі, Па., які взяли участь в похоронах моего покойного мужа та відісла його на місце останнього спочинку.
 Я бажав організації, якої урядники й члени так широкі лотарстві гримши. Я присудив собі нещасні сироти і вдов, щоби вона преднувала дітей і членів як найбільше.
 Юлія Кіт,
 Майнерсвил, Па.

КОМУ ЯК КОМУ, АЛЕ НАМ ЯСНО

Пішуть до нас від Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, що до них не доходить „Свобода“. Пішуть, що робили вже всі можливі заходи, щоби дістати „Свободу“ до бібліотеки товариства, але ті заходи марні. Пачку, яку вислала адміністрація нашого часопису з кількома річчима „Свободи“, завернули з пошти в Польщі і переслали назад до Америки. Та що більше: пішуть нам з краю, що польська пошта витягає навіть з редакційних листів перешлюк „Свободи“, а навіть витинки з нашого часопису. Доносять нам, що одиникий спосіб, в який дістать нас до часу „Свободу“, це перепечкування її з Чехословацького а до Німеччини. Таке нам пишуть і дякують, що та сама Польща, яка не дає вступу „Свободі“ на польську територію, перепекає одначе „Америку“, головню віда того часу. Коли став її редактором др. Осип Назарук. Питанням нас як це розуміти і чому не так?
 Старий край дивується і чому не так?
 Думаємо, що вона рівнож добре ясна й для наших читачів, особливо тих, що мають нагоду читати одну й другу часописку.

Володимир Саміленко.
ІДЕАЛЬНИЙ ПУБЛІЦИСТ.
 Він пише сльивою, не боючись нікого...
 — Сабого, —
 Усе, що вказує йому його натура...
 Й цежура.
 Він може написати філіпську завяту...
 За плату.
 Він скаже, що згола порядки всі лихі...
 Чужі!
 Що стогне вєсь народ, тажким забитий горем...
 За морем.
 Він бідн загдує країн усіх нещасних...
 Крім власних.
 Він пише, як зробить, щоб став багатим кожний.
 Вельможний.
 Він хоче, щоб народ іамалку міг навчатись...
 Вдольотний.
 Він хоче, щоб і пан придбав потрібні знання...
 Задиряня.
 Не вмів він брехати і дурно гроші дерти...
 По смерті.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ.

ЯК ТРЕБА РОЗУМІТИ ТУ БОРОТЬБУ, ЯКА ТЕПЕР ПОВСТАЛА СЕРЕД УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ В АМЕРИЦІ.

Як член У. Н. Союзу, читаю кожне число „Свободи“, а що живу в Філадельфії, то читаю і „Америку“. В життї громадським беру таку участь, як пристаю на звичайного собі робітника. Роблю, що в моїх силах. Але загально-народному життю пригладуюсь добре. І думаю, що відчуюю і розумію, о що йде тепер боротьба між нами в Америці.

Скажу правду, що коли др. Назарук висинав в трох числах Америки цілу купу лайок і брудя на особу др. Мишутти, то мені хвилею видавалось, що це боротьба між двома докторами. Але то так тільки на початку. Колиж я справу розумів і пішов між люди та присудував до того, що вони між собою говорять, то мові сказати тепер в імені своїх і других, що тут не йде боротьба о особу. То тільки др. Назарук хотів хитро-мудро закрити справу і відібрати їй загальний характер. Хотів відвернути увагу загалу від тієї роботи, яку він веде разом з єпископом д-ром Богаческим.

„Свобода“ і „Об'єднання“ поставили справу ясно: Вони не хочуть зносити в Америці ніякого рутенства, ніякої кацапщини ні малопольщини. Вони хочуть, щоби цілий наш народ і наші єпископи протестували проти накиненого Ляхами конкордату, щоби наш народ поставив вперед та шанувати пам'яті таких своїх синів як Івана Франка, які ціле своє життя віддали на службу своєму народови. Вони хочуть, щоби нашому народови не наставляли бука в формі духовного і світського єдинолства, а щоби нарі викховувати так, щоби він розвивав свої сили та вивис правити сам собою.

Ото ті страшні гріхи, за які так має „Свободу“, др. Назарук Отсе ті гріхи, з яких він каже редактором „Свободи“ сповідається.
 А я кажу, що коли вже др. Назарук заліз між Христині і католиків і до сповід, так хай не пристоє до себе і висповідатись з таких гріхів:
 Перше, хай висповідатись перед заснователями і активними членами Січової Організації в Америці з того великого гріха, що він розвів своєю гетьманською пропагандою нашу так нам дорого Січову Організацію, для якої він вложив стільки літ труда і стільки власного гроша. Кірдукує Січовість з самої Філадельфії, вимагає від др. Назарука сповідатись з того гріха. Др. Назарук тут живе, чому не відважиться прийти і висповідатись, а почує голос народа.
 Другий гріх, з якого др. Назарук повинен висповідатись, даєко більший від першого. Тим член 97-го, У. Н. С. в Пасейку.

Іван Кіпак,
 член 156-го, У. Н. Союзу і б. член Січової Організації, Філадельфії, Па.

ІІ

Серце радується, коли бачу, що наш славі член Союзу так гарно розуміють, в чім тут справа. Перше родились ми Українцями і та справа мусить бути у нас на першій місці. Ніхто з нас не є проти церкви, ні проти духовенства, ні проти єпископа і нічого ім протинного на іла „Свобода“ не лише „Свобода“ стоїть тільки твердо на засадах національного гурту. Вимагає від кожного з нас, щоб він не був, робітник, свєщник чи єпископ, щоби були добрим українським патріотом, щоби боролась зі всім, що йде на шкоду нашому народови, без огляду на се, звідки той у-дар не викходив, чи з Варшави чи з Риму чи з Москви чи з всіх тих місць разом.
 Чесьт У. Н. Союзівш за твою роботу, чесьт редакції „Свободи“.
 Михайло Припхан,
 член 97-го, У. Н. С. в Пасейку.

